

OPTIMER BIODIVERSITETEN PÅ NATURAREALER MED KVÆGETS AFGRÆSNING

Arealet	Ekstra godt	Godt	Mindre godt	Uhensigtsmæssig
Størrelse Jo større areal jo bedre	> 100 ha	> 10 ha	> 4 ha	< 4 ha
Variation Jo mere variation jo bedre	Våd og tør bund Træer og buske Græs og hede- landskab Eng og mose	Våd og tør bund	Ensformigt areal	Omlagte græs- marker
Naturværdi¹ Jo flere blomst- rende arter jo bedre	Bioscore > 8	Bioscore > 5	Bioscore > 2	Omlægning og isåning af kultur- græsser og kløver
Høslæt eller slåning Lad maskinerne stå	Nej	OK med høslæt som genopretning	OK med høslæt som genopretning	Brakpudsning, maskinslåning
Rydning af buske og træer Lad maskinerne stå	Dyrene holder det på et naturligt niveau	OK som genopret- ning/opretholdelse af lysåbne arealer	OK som genopret- ning/opretholdelse af lysåbne arealer	Alle buske og træer ryddes. Rodfræsning
Afgræsningssæson Jo længere tid på arealet jo bedre	Helårsgræsning eller minimum 300 dage	Minimum 250 dage Eller vinter- græsning ³	Minimum 180 dage	Ingen dyr på arealet eller overgræsning om sommeren
Fodring Jo mindre tilskuds- fodring jo bedre	Ingen ⁴	Ingen, når dyrene er på arealet ⁴	Ingen, når dyrene er på arealet ⁴	Fodring på arealet
Tætheder af dyr² Jo nærmere en naturlig tæthed jo bedre	Naturlig tæthed ud fra skøn typisk 70-250 kg/ha	Max 300 kg/ha Minimum 50 kg/ha	Max 500 kg/ha Minimum 50 kg/ha	> 500 kg/ha < 50 kg/ha

1. Bioscoren kan ses under [Biodiversitetskortet 2021 MiljøGis](#), som er baseret på kendte og potentielle forekomster af rødlistede arter eller i App'en [Beskyttet Natur](#).
2. Estimerterne her gælder for gennemsnitlige danske landskaber med lidt skov, krat, eng, græsland og hede og er kun baseret på et skøn.
3. Vintergræsning på tørre arealer, med mulighed for ly, læ og tørt leje.
4. Evt. nødfodring eller flytning fra arealet kan være nødvendig.

Find
skemaet
her

Foto: Emil Skole Læsøe, SEGES Innovation

VÆR OPMÆRKSOM PÅ:

Racer	Ekstensiv kvægracer kan være bedre tilpasset naturarealer, og hvilke planter de vil æde.
Græsningsdyr	Samgræsning med andre dyrearter er en fordel for naturarealet, f.eks. heste, grise, rådyr og geder.
Dyretæthed	Meget næringsrige arealer kan tåle lidt flere dyr og meget næringsfattige arealer væsentligt færre dyr.
Ormekur	Ormekur ødelægger mikrolivet i gødningen og dermed livsgrundlaget for insekter og biller. Tag derfor dyrene ud af arealet, hvis de skal have ormekur.
Hydrologi	Jorden skal have naturlige fugtige områder, så undgå afvanding og dræning af arealerne.
Omlægning	Arealerne må ikke omlægges eller gødskes, så ødelægges den naturlige fauna, som der arbejdes hen imod.
Kystdynamik	Den helt naturlige kystdynamik med oversvømmelse og sandflugt er det bedste for naturarealerne.
Skov	Skove og krat er med til at skabe variation. Der mangler ofte ekstensivt afgræssede lysninger i skovene.
Bideskjul	Bideskjul er f.eks. stikkende buske og planter eller sten, som forhindrer køernes afgræsning. Bideskjul giver dermed et areal, hvor planter, der ikke tåler afgræsning, kan leve og være til gavn for en række insekter.

Side 2

Dette ark er udarbejdet i projektet "Den gode afgræsningsplan – sådan fremmes biodiversiteten på naturarealer", som er støttet af Kvægafgiftsfonden. Center for Frilandsdyr har udarbejdet arket i samarbejde med AU, ICOEL og SEGES Innovation.